

“दोग्ध्री धेनुरित्याह । धेन्वामेव पयो दधाति । तस्मात् पुरा दोग्ध्री धेनुरजायत । वोढानद्धानित्याह ॥ १ ॥ अनडुह्येव वीर्यं दधाति । तस्मात् पुरा वोढानद्धानजायत । आशुः सप्तिरित्याह । अश्व एव जवं दधाति । तस्मात् पुराऽऽशुरश्वोऽजायत । पुरन्ध्रिर्योषेत्याह । योषित्येव रूपं दधाति । तस्मात् स्त्री युवतिः प्रिया भावुका” इति । एतेषु मन्त्रेषु दोग्ध्री धेनुरित्यादिध्वाजायतामित्यनुवर्तते । पुरं सर्वगुणं सम्पूर्णं शरीरं धारयतीति ‘पुरन्धिः’ । स्पष्टमन्यत् ॥

(४) सप्तमं व्याचष्टे । “जिष्णू रथेष्ठा इत्याह । आ ह वै तत्र जिष्णू रथेष्ठा जायते ॥ २ ॥ यत्रैतेन यज्ञेन यजन्ते” इति । योद्धुं यो रथमारोहति स ‘रथेष्ठाः’ । स च जयशील आजायतां । तस्मिन् देशे एतेन जिष्णुरित्यादिमन्त्रयुक्तं यजन्ते तत्र रथारूढः सर्वोपि ‘जिष्णुः’ जयशील एव, ‘आजायते’ ॥

(५) अष्टमं व्याचष्टे । “समेयो युवेत्याह । यो वै पूर्ववयसी । स समेयो युवा । तस्माद्युवा पुमान् प्रियो भावुकः” इति । पूर्ववयस्कस्य यौवनोपेतत्वात् सभायोग्यत्वं, अत एव युवति च युवा सर्वेषां प्रियो भवति ॥

(६) नवमं व्याचष्टे । “आस्य यजमानस्य वीरो जायतामित्याह । आह वै तत्र यजमानस्य वीरो जायते । यत्रैतेन यज्ञेन यजन्ते” इति । जिष्णुवाक्यवद्वाख्येयं ॥

(७) दशमं व्याचष्टे । “निकामे निकामे नः पर्जन्यो वर्ष-